

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 36. Tria Christiano necessaria, ut sibi attendat, ut tempus bene
expendat, ut rectè utatur Sacramentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

intima penetrant, qui cum Deo intus morantur, & nulla affectione foris tenentur. Hi sunt homines interiores, qui ad arcana Dei percipienda disponunt se, & eum in se loquentem audiunt. Qui verò rebus exterioribus moventur, qui libenter rumores audiunt, qui theatra avidè spectant, licèt honestas fatagant vanitatis suæ causas prætexere, divisi sunt, interiores non sunt, sibi adherent, non Deo; delicias mundi quærunt, non cœli. Lumen quippè illis deest ad rerum divinarum notitiam necessarium; quia eas nunquam, vel rarò & obiter meditantur, unde fit, ut de bonis æternis parum solliciti in vanitate sensus sui ambulent, (Ephes. 4: 17.) sicut ait Apostolus, alienati à vita Dei per ignorantiam. Quò magis enim proficit homo in prudentia carnis, eo magis ignorat, quæ Dei sunt: tantumque detrahitur Divino amori, quantum impenditur creaturis.

§ XXXV.

Quam perniciosum sit falsas rerum ideas mente concipere.

Sapiens est, qui suis momentis ponderat res, & æstimat pro ut sunt, non sicut prædicantur & æstimantur ab hominibus. Quælibet enim res duas veluti facies habet, unam veram, alteram fucatam, & apparentem. Vera est, quæ divinis rationibus, & ideæ in mente Dei existenti conformis est: altera secundum ideas, & affectus hominum, & secundum pravos amoris proprii præscriptiones efformatur. Sic Episcopatus, ut hoc utar exemplo, secundum veram & divinam ideam, est onus Angelicis humeris formidandum, & servitus quæ tenetur Episcopus animarum salutem consulere ad præscriptum Divinarum, & Apostolicarum institutionum, strictissimam de illis rationem Deo redditurus in die iudicii. In idea autem hominum Episcopatus est dignitas, ad quam qui promovetur, gradum conspicuum in Ecclesia obtinet, divitias adipiscitur, & ab omnibus honoratur. Undè fit, ut, qui Episcopatum respicit secundum veram ideam, timeat, fugiat, & oblatum constanter recuset: qui verò ipsum desiderat, & omni conatu consequi nititur, falsas hominum ideas in mente habet, se ipsum quærens, non Deum. Idem de aliis gradibus & dignitatibus tam Ecclesiasticis, quam mundanis dicendum est: atque hinc

oritur totius orbis omniumque ordinum perversitas & perturbatio, quod veras rerum ideas, & definitiones plerique ignorant, & hujus mundi tenebris, ac præstigiis astuti veritatem odeunt, nec idonei sunt ad Divinum lumen recipiendum, quod non nisi mundis corde communicatur. Vocabula usurpantur heroicis Sanctorum virtutibus, Christi que Sanguine consecrata; & hi quidem Episcopi, illi Sacerdotes, aut Diaconi, quidam Monachi, & Religiosi, alii Reges, & Principes, & iudices populi; omnes autem Christiani nuncupantur: sed quale sit horum nominum pretium, quæ vis, & significatio, quibus virtutibus excellere debeant qui in prædictis gradibus sunt constituti, quæ singulorum idea sit, quæ leges, quæ officia, quæ definitio, nemo scit, nemo investigat; rebusque neglectis sola remansit titulorum majestas, & rerum umbra, ac inanis imago. Nemo se talem exhibet, qualis dicitur, nemo sequitur Christi vestigia. Hoc autem malum operatur in nobis amor sui, vitium pessimum & subtilissimum, quod vix peccatissimi agnoscunt, vix sanctissimi vincunt. Bona verò & mala hujus vitæ, si veras eorum ideas respiciamus, vix ullum discrimen admittunt, utraque enim vana sunt, & momentanea, & quasi nihilum computantur. Idè David vir secundum cor Dei solam æternitatem mente versabat dicens, *Cogitavi dies antiquos, & annos æternos in mente habui* (Psal. 76: 6.) Et Filius ejus Salomon omnium mortalium sapientissimus recensitis omnibus tam bonis, quam malis hujus vitæ exclamat, & concludit: *Vanitas vanitatum, & omnia vanitas.* (Ecl. 1: 2.)

§ XXXVI.

Tria Christiano necessaria, ut sibi attendat, ut tempus bene expendat, ut rectè utatur Sacramentis.

Fidelitati quam Deo debemus tria præcipuè sunt necessaria. Primum est jugis attentio ad nos ipsos & ad ea, quæ operamur, cujus defectu à recto tramite aberrantes per invia & aspera proficiscimur, nostramque felicitatem quærimus ubi non est, & si ab alio ostendatur, non credimus. Usuratiois homo à feris, fide ab infidelibus distinguitur. Cum ergo temerè, for-

dide, inconsideratè, ventris vel gloriæ causâ, & cum impetu aliquid agit, perit hominis officium, & ad feras declinat. Cum verò propter se, & sua commoda ad agendum movetur, cum infidelibus computatur. Sicut artem perficiunt opera, quæ secundum artis præscriptum fiunt: ita hominem fortem, justum, modestum, prudentem faciunt opera, quæ fortiter, justè, modestè, prudenter fiunt.

Secundum est bonus temporis usus, à cujus momento pendet æternitas. Monent Philosophi, solam rerum salubrium notitiam viro sapienti non sufficere, sed studium etiam necessarium esse, nec permittendum, ut ulla exercendæ virtutis occasio elabatur. Volat enim irrevocabile tempus, & quod inutiliter transigitur, nemo restituere potest. Volat tempus, & non advertit insipiens quid amittat. Juvat nimirum confabulari, & genio indulgere, donec transeat dies: & sic teritur tempus acceptabile, sic dies, & horæ prætereunt, quas ad veniam obtinendam, ad acquirendam gratiam, ad promerendam gloriam misericors Deus indulget. Quod si de verbo otioso, quod nullam scilicet rationabilem causam habet, rationem reddituri sumus, quanto magis de tempore inutiliter transacto?

Tertium est rectus usus Sacramentorum Pœnitentiæ & Eucharistiæ, ex quorum frequentia parum proficimus, quia frigidè, ac sine prævia dispositione ad ea accedimus. Proprii verò illorum fructus sunt, si ex pœnitentia crescit in nobis humilitas, & amor propriæ abjectionis: ex Eucharistia suavitas, & mansuetudo erga proximum, & amor erga Deum. Sicut avarus diu noctuque divitiis inhians, nihil cogitat nisi lucrum & pecuniam: ita qui sæpius hæc Sacramenta suscipit, sicut oportet, semper ad Deum anhelat, nec aliud potest sine ingenti molestia cogitare. Vitæ perfectæ fundamentum hoc est, omnimoda abstractio à rebus omnibus, quæ Deus non sunt.

§. XXXVII.

Pœnitentiam omnibus Christianis necessariam esse.

OMnis Christianus sic vivere, sic mori debet, ut continuo luctu, & squalore ostendat, se pœnitentem esse, qui pro peccatis commissis satis facere satagit, & ab omni labe purgari.

Hoc initium fuit, hæc summa Evangelicæ prædicatiõis, Fuit Ioannes in deserto baptizans, & prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum. (Mar. 1: 4.) Ipsemet Jesus, Dux & legifer noster, cum se primum hominibus manifestavit, Venit in Galilæam prædicans Evangelium regni Dei, & dicens quoniam impletum est tempus, & appropinquavit regnum Dei: pœnitentini, & credite Evangelio (ib. 14.) Et alius Evangelista ait, cepit Jesus prædicare & dicere, pœnitentiam agite: appropinquavit enim regnum celorum. (Matt. 4: 17.) Præmissa est pœnitentia, tanquam dispositio ad suscipiendum Evangelium, ut anima ab omni macula emundata idonea fieret ad gratiam Dei recipiendam, quæ in malevolam animam non intrat, nec habitat in corpore subdito peccatis. Sacrificium placabile & Deo gratum est, cum homo respiciens se deliquisse facetur, & agnoscens iniquitatem suam, veniam contrito corde à Deo postulat quem offendit. Hoc maximum peccati malum est contemptus Dei, nam qui peccat, Deum spernit & odit: cuius flagitii & perversitatis causa est defectus Fidei & considerationis. Quis enim tantæ dementiæ & temeritatis foret, ut legem Dei violare & transgredi auderet, si verè crederet & intelligeret, quid sit Deus, & quid sit ipsum offendere, cuius summa bonitas, infinita potentia, & tremenda majestas? Ad hanc abyssum profundissimam miseriarum nos culpa originalis dejecit, ut secreta quadam aversione, velut insani, fugiamus à Deo, ipsoque derelicto, in quo sunt omnia bona, volutemur in cœno, fluxis & fucatis bonis adherentes, vel quia latet veritas, vel quia compellit infirmitas. Quanta sit autem, & quam deplorabilis hæc cœcitas, nemo comprehendere potest, nisi attentius meditetur, tantam esse peccati malitiam, ut sola unigeniti Filii Dei acerbissima passione & morte expiari potuerit. Si igitur hoc verè credimus, si peccata nostra, eorumque gravitatem perpendimus, ita dies nostri cum dolore & mœrore transigendi sunt, ut ostendamus, nos veluti reos esse, qui omni momento suæ damnationis sententiam præstolantur. Facile omne peccatum à Deo condonatur, cum pœnitentiâ, & meliori vitâ corrigitur.

§. XXXVIII.